

Dezvoltare regională

Cooperare pentru dezvoltare

Buletin Informativ.
Octombrie 2012

Proiectul revizuit al Strategiei de Dezvoltare Regională Centru și Planul Operațional Regional 2013-2015 au fost aprobate

Într-o ședință, în acest sens, membrii CRD, în scopul prezentării spre aprobare a proiectului revizuit al SDR Centru și POR 2013-2015.

Membrii Consiliului Regional pentru Dezvoltare Centru (CRD Centru) au aprobat la mijlocul lunii octombrie proiectul revizuit al Strategiei de

Dezvoltare Regională (SDRC) și Planul Operațional Regional (POR) 2013-2015.

Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor și ADR Centru au întrunit

Prezent la ședință, viceministrul **Veacelav GUȚUȚUI** precizat: „Vă mulțumesc pentru faptul că ați manifestat interes pentru această ultimă ședință a CRD Centru în care veți aproba documente importante. Astăzi încheiem acest ciclu de activități - aprobarea documentelor strategice pe regiuni. Pot să remarc faptul că de la ultima ședință a CRD Centru și pînă la momentul dat s-au obținut mai multe rezultate pozitive privind valorificarea resurselor din FNDR, lucru care ne bucură. Doresc mult succes în activitatea de astăzi și sper că la sfîrșit vom ieși de aici cu documentele aprobate”.

Republica Moldova,
or. Ialoveni,
str Alexandru cel Bun,
nr 33

Tel.: +373 268 26 560

Fax: +373 268 22 692

e-mail:

office@adrcentru.md

oficiu.adrc@gmail.com

web:

www.adrcentru.md

Tudor MEȘINA, directorul ADR Centru a salutat prezența celor prezenți și a adus mulțumiri celor care au muncit în procesul de

revizuire a Strategiei. „Aș vrea să menționez și interesul din partea APL care au participat la [consultările publice](#) unde au venit cu propuneri pentru revizuirea proiectului. Urez succes tuturor în toate activitățile" a mai adăugat directorul ADR Centru.

În cadrul ședinței, **Liviu Andriuță**, expert în domeniul dezvoltare regională, a prezentat contextul, fundamentarea și scopul abordării metodologice în procesul de revizuire a SDR Centru, probleme întâmpinate și perspective de îmbunătățire a strategiei. Portrivit SDR Regiunea de Dezvoltare Centru urmează să devină o regiune prosperă, dinamică, diversificată și atractivă pentru investitori. Locurile de muncă bine remunerate, valorile umane și culturale, mediul ambiant

curat și participarea activă a cetățenilor va pune baza coeziunii sociale a comunității și va asigura bunăstarea și crearea condițiilor favorabile de trai pentru locuitorii săi.

Iulian Ungureanu, specialist în cadrul Secției planificare strategică și programare a adus la cunoștința membrilor CRD Planul Operațional Regional al Regiunii Centru pentru

anii 2013-2015. POR Centru 2013-2015 este cel de al doilea ciclu de implementare a Strategiei de Dezvoltare Regională Centru 2010-2016 și cuprinde proiectele selectate în urma APP II.

În urma unei sesiuni de discuții membrii CRD au aprobat în unanimitate ambele documente strategice de planificare.

Tot în cadrul ședinței, Stela Corobceanu consultantul superior național în Dezvoltare Regională, adjunctul liderului de echipă, a expus și „Obiectivele și activitățile Componentei II Planificare și Programare regională” a proiectului „Modernizarea serviciilor publice Locale”.

Procesul de revizuire a strategiei a fost inițiat la începutul anului curent de către ADR Centru, cu suportul experților proiectului UE „Asistență Tehnică pentru Suportul Bugetar Sectorial - Stimularea Economică în zonele Rurale” (ESRA). În urmă consultărilor și atelierelor de lucru, ADR Centru a reușit să elaboreze varianta preliminară a Strategiei de Dezvoltare Regională Centru. SDR Centru 2010-2016 în varianta actuală, reprezintă un document revizuit prin actualizarea datelor statistice utilizate pentru analiza socio-economică a regiunii, sinteza și analiza schimbărilor intervenite în domeniile prioritare SDR, progresele înregistrate în perioada de implementare a strategiei (2010-2012). În contextul revizuirii SDR Centru, s-a identificat un domeniu nou care necesită intervenție - Eficiența Energetică (EE). Astfel prioritățile identificate în strategie sunt completate cu măsuri privind sporirea eficienței energetice a clădirilor și facilităților publice, obiectiv care se regăsește și în Strategia Națională de Dezvoltare a Republicii Moldova 2012-2020.

Aprobarea acestor documente va permite coagularea energiilor din Regiunea de Dezvoltare Centru pentru implementarea unor proiecte de dezvoltare regională ce vor avea un impact direct asupra calității vieții din regiune.

Descărcați:

[DECIZIE 04-01](#); [DECIZIE 04-02](#); [PROCES-VERBAL; PROIECTUL REVIZUIT AL STRATEGIEI DE DEZVOLTARE REGIONALĂ CENTRU](#) (APROBAT)

70 de primării din raioanele Șoldănești, Florești și Rezina au semnat acorduri de cooperare intercomunitară pentru prestarea de comun a serviciului de gestionare a deșeurilor

In perioada august-septembrie 2012, 70 de primării din raioanele Șoldănești, Florești și Rezina au semnat acorduri de cooperare intercomunitară pentru prestarea de comun a serviciului de gestionare a deșeurilor.

Astfel, la 11 octombrie curent a avut loc prima ședință a Grupurilor de lucru locale de nivel inter-raional. La eveniment s-au decis activitățile necesare pentru a identifica cea mai eficientă formulă legală, instituțională, financiară și tehnică de crearea a structuri de management a deșeurilor.

Abordarea de regionalizare a serviciilor este una pilot pentru Republica Moldova. Or, cooperarea intercomunitară, pentru prestarea în comun a serviciilor publice, duce la eficientizarea domeniilor de prestare. Pentru micro-regiunea Șoldănești, Florești și Rezina, va fi implementat un proiect pilot de gestionare a deșeurilor solide, cu sprijinul GIZ. Această inițiativă reprezintă un exemplu de cooperare care depășește hotarele regiunilor de

dezvoltare. Astfel, Agențiile de Dezvoltare Regională Centru (raionul Șoldănești și Rezina) și Nord (raionul Florești) vor asigura buna desfășurare a proiectului.

De sistemul comun de management al deșeurilor solide va beneficia populația celor trei raioane, care se cifrează la apr. 200 000 de locuitori. Va fi construit un depozit sanitar la Șoldănești, două centre de reciclare la Șoldănești și Florești și două stații de transfer la Cotuienii Mari și Florești. La această etapă se pregătește procesul de achiziții pentru procurarea echipamentului necesar.

De asemenea, GIZ sprijină administrațiile publice locale la extinderea și modernizarea serviciilor publice locale pe alte două domenii de referință: eficiența energetică; aprovizionarea cu apă și canalizare. Suportul proiectului GIZ este acordat prin intermediul Agențiilor de Dezvoltare Regională. Totodată, proiectul acordă asistență la programarea și planificarea regională.

Proiectul „Modernizarea serviciilor publice locale în Republica Moldova” este implementat de Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ) și este sprijinit financiar de Ministerul German pentru Cooperare Economică și Dezvoltare (BMZ), Agenția Suedeză pentru Dezvoltare și Cooperare Internațională (Sida) și Ministerul Afacerilor Externe al României

În orașul Ialoveni va fi inaugurat un Centru de informare pentru administrațiile publice locale

În orașul Ialoveni va fi inaugurat un Centru de informare pentru administrațiile publice locale.

Proiectul a fost realizat în urma semnării la 29 iunie 2012 a unui Memorandum de înțelegere dintre Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor din Moldova și Ministerul Afacerilor Externe al Republicii Polone, avînd drept scop consolidarea administrației publice locale din Moldova și a instituțiilor neguvernamentale. Directorul Centrului a fost numit Krzysztof Kolanowski, manager al Programului de cooperare transfrontalieră Lituania-Polonia, iar recent acesta a efectuat o vizită de curtoazie la Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor și la Agenția de Dezvoltare Regională Centru pentru a-și cunoaște principalii parteneri în munca pe care o va efectua.

Ministrul **Marcel Răducan** a vorbit în cadrul întrevederii despre obiectivele și prioritățile MDRC în domeniul dezvoltării regionale, precum și a explicat mecanismul aprobării spre finanțare și implementării proiectelor de dezvoltare regională. De asemenea, ministrul și-a exprimat speranța ca la începutul lunii decembrie curent, cînd va avea loc vizita Președintelui din Polonia în țara noastră și lansarea Centrului, vor fi trasate primele inițiative comune.

La rîndul său, Krzysztof Kolanowski și-a confirmat disponibilitatea pentru o coo perare eficientă, menționînd că deține multă experiență pe care este dispus să o împărtășească autorităților publice locale.

La întrevedere au mai participat: viceministrul dezvoltării regionale și construcțiilor, Veaceslav Guțuțui, directorul Direcției dezvoltare regională Valerian Bînzaru, Svetlana Rogov, șefa Direcției relații

internaționale și atragerea investițiilor, directorii Agențiilor de Dezvoltare Regională și alți șefi de la minister, responsabili de domeniul dezvoltării regionale.

Lansarea oficială a Centrului este planificată în cadrul unei Conferințe în prima decadă a lunii decembrie. Centrul de informare va fi responsabil de furnizarea informațiilor privind asistența financiară internațională (inclusiv UE) pentru Guvernul RM, APL și ONG-urile din Moldova.

Recepție finală a platformele de la Orhei

La Orhei a fost organizată recepția finală pentru obiectul „Platforme pentru depozitarea selectivă a deșeurilor (4+1) în orașul Orhei”. Recepția a fost organizată în localitățile Orhei, Mitoc, Pelivan, Step-Soci și Bolohan.

În calitate de membri ai comisiei de recepție finală au fost Vitalie Colun – primarul orașului Orhei, aplicantul proiectului, Eduard

Ungureanu – șef Secție Managementul proiectelor în cadrul ADR Centru, Grosu Vadim – specialist în elaborarea, implementare și monitorizarea proiectelor, Iurie Garștea – manager de proiect, Platon Ion - arhitect șef, r-nul Orhei și Alexandru Țăranu – arhitect șef, or. Orhei.

Comisia a efectuat vizite în localitățile unde au fost construite platforme și a evaluat

calitatea lucrărilor efectuate. În urma vizitelor comisia de recepție a constatat că lucrările sunt îndeplinite conform documentației de proiect. Lucrările la obiectul dat au fost îndeplinite de ÎM „Servicii Comunal Locative Orhei”.

Aplicantul proiectului „[Dezvoltarea sistemului de management integrat al deșeurilor solide, inclusiv colectarea separată, reciclarea, crearea poligoanelor](#)” este primăria orașului Orhei. Obiectivul general al proiectului este îmbunătățirea calității mediului ambiant, respectiv a sănătății populației din or. Orhei și localitățile vecine prin extinderea și modernizarea infrastructurii de salubritate (acumularea selectivă, transportarea și

valorificarea deșeurilor. Pentru anul de gestiune 2012 au fost alocați 4 024,2 mii lei conform deciziei CNCDR nr. 10/12 din 27.06.2012 cu privire la repartizarea mijloacelor financiare ale FNDR. Din ei au fost contractați 3 694,56 mii lei, ceea ce constituie 91,81 % din suma totală.

Lucrări pe ultima sută de metri

Lucrările la podul construit în cadrul proiectului de la Sireți sunt pe ultima sută de metri. Directorul ADR Centru a întrunit într-o ședință de lucru responsabilii de obiectele în construcție în cadrul proiectului de la Sireți.

Scopul ședinței a fost de analiza mersul implementării proiectului și etapele lucrărilor în desfășurare. Participanții la ședință au coordonat responsabilitățile părților privind finalizarea proiectului, amenajarea obiectului și a marcajelor rutiere și au discutat despre ultimele activități de finisare a

obiectului „Reparația capitală a podului din s. Roșcani, raionul Strășeni” din cadrul proiectului în implementare proiectul „Colaborare regională pentru îmbunătățirea condițiilor social- economice a s. Sireți și s. Roșcani, raionul Strășeni”.

Proiectul dat în valoare de 10114.8 mii lei a fost lansat la începutul anului curent și are ca obiectiv realizarea lucrărilor de renovare a drumului Sireți-Roșcani, conexiunea internațională Chișinău- Ungheeni.

Forumul investițional în Dezvoltare Regională în Regiunea de Dezvoltare Sud

Pe parcursul a două zile, 25 -26 octombrie în Regiune Sud și-a desfășurat lucrările Forumul investițional „Crearea oportunităților de atragere a investițiilor în Regiunea de Dezvoltare Sud”.

La deschiderea sesiunii au fost prezenți: Prim-ministrul Republicii Moldova Vladimir Filat, Valeriu Lazăr Vice-prim-ministrul și ministru al Economiei, Marcel Răducan ministrul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor, Dirk Schuebel șeful delegației UE în Republica Moldova. De asemenea, la eveniment au mai participat: Veaceslav Guțuțui viceministrul dezvoltării regionale și construcțiilor, reprezentanții Agențiilor de Dezvoltare Regională Nord, Centru și Sud, oameni de afaceri din țară și alți actori interesați de promovarea dezvoltării regionale în țara noastră, precum și potențiali investitori din 15 țări.

Prim-ministrul **Vladimir Filat** a rostit un discurs de deschidere a sesiunii în care a menționat necesitatea organizării acestui Forum Investițional pentru a promova

oportunitățile existente, specificând avantajele Regiunii Sud: poziționarea geografică reușită; 14 puncte vamale, inclusiv 2 spre UE; 2 zone economice libere; singura regiune cu ieșire la mare, etc. De asemenea, Prim-ministrul a vorbit despre condițiile climaterice unice pentru producerea strugurilor și a vinului bun, menționând că în regiune activează 54 de fabrici de vin. Totodată, Vladimir Filat a remarcat exemplul Sudiei care este unul din cei mai substanțiali investitori în Republica Moldova.

Despre oportunitățile și avantajele investiționale în această regiune a vorbit și Vice-prim-ministrul și ministru al Economiei Valeriu Lazăr care a specificat că mottoul și scopul Forumului este crearea oportunităților. În acest context, Valeriu Lazăr a subliniat că această regiune are foarte multe oportunități investiționale ce necesită a fi valorificate, iar evenimentul organizat trebuie privit prin prisma valorificării oportunităților.

Marcel Răducan ministrul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor a salutat, la rândul său, participanții la eveniment și a menționat

că dezvoltarea regională durabilă este șansa unei dezvoltări uniforme a țării noastre, precum și a reiterat misiunea MDRC - ului de a asigura dezvoltarea echilibrată a regiunilor. De asemenea, ministrul Marcel Răducan a vorbit despre experiența pozitivă și parteneriatele concrete înregistrate în urma organizării și desfășurării Forumul Regional în Nordul țării, exprimându-și speranța că Forumul Investițional în Dezvoltarea Regională din Regiunea de Dezvoltare Sud va promova atragerea investițiilor străine directe și va oferi posibilitatea participanților să inițieze proiecte comune și parteneriate durabile.

În prima zi participanții au efectuat vizite la proiecte de succes din Regiunea de Sud, finalizate sau în proces de implementare.

Scopul Forumului a fost de a prezenta și de a promova potențialul Regiunii de Dezvoltare Sud, de a prezenta oportunitățile investiționale ale regiunii și de a stabili parteneriate în vederea inițierii unor proiecte comune.

Totodată, menționăm că organizatori ai evenimentului sunt MDRC, Ministerul Economiei, Agenția de Dezvoltare Regională Sud și Organizația de Atragere a Investițiilor și Promovare a Exportului din Moldova.

La Forumul Investițional s-au prezentat circa 150 de participanți, reprezentanți ai: misiunilor diplomatice din Moldova, MDRC, Ministerului Economiei și altor ministere de resort, membrii Consiliilor Regionale pentru Dezvoltare, reprezentanți ai Autorităților Publice Locale, ONG-urilor, mass-mediei locale și naționale. [GALERIE FOTO](#)

Reprezentanți ai autorităților publice locale din Regiunea Centru au participat la întvederea cu reprezentanții companiei XYLEM/Danex, Suedia și ai Ambasadei Suediei la Chișinău

Reprezentanți ai autorităților publice locale din Regiunea Centru au participat la întvederea cu reprezentanții companiei XYLEM/Danex, Suedia și ai Ambasadei Suediei la Chișinău.

Scopul întvederii a fost de a promova tehnologiile și exipamentele firmei XYLEM în cadrul proiectelor din sectorul apă și sanitație, precum și modalitățile de finanțare a proiectele investiționale înaintate spre finanțare Ambasadei Suediei la Chișinău. Totodată, oaspeții au binevoit să împărtășească din experiența lor în acest domeniu, menționând faptul că sunt dispuși oricând spre colaborare. În cadrul reuniunii au participat reprezentanți de la companiile suedează „Xylem” și românească

„Danex”. „Xylem” a fost reprezentată de către managerul regional Göran ARTMAN, iar „Danex” - de către directorul general adjunct ing. Florica ANDREI, și de către directorul regional (RM) dr. Vladimir COROBICA.

Oaspeții s-au făcut cunoscuți cu regiunea de dezvoltare centru precum și cu proiectele din domeniul aprovizionării cu apă potabilă și canalizare din Regiune.

Compania „Xylem” este lider global în tehnologia furnizării apei. Misiunea „Xylem” este de a oferi și de a proteja resursele de apă în condiții de siguranță în comunitățile din întreaga lume. Compania are afaceri în mai mult de 150 de țări.

Grupul de firme „Danex” este lider pe piața românească în domeniul furnizării de materiale,

echipamente, tehnologii, servicii pentru soluții complete în domeniul apei.

Reuniunea Informală a Miniștrilor de Externe din Regiunea Dunării

În penultima săptămână a lunii octombrie în or. St Pölten, din landul Austria Inferioară, s-a desfășurat cea de-a 2 Reuniune Informală a Miniștrilor de Externe din Regiunea Dunării.

La eveniment au participat Comisarul UE pentru Politică Regională, Johannes Hahn și Miniștrii de Externe din Austria, România și Slovacia. De asemenea, au mai participat 60 reprezentanți ai autorităților publice centrale și locale, sectorului asociativ din cele 14 state-semnatare a Strategiei Europene pentru Regiunea Dunării (SUERD).

Din partea Ambasadei Republicii Moldova în Austria au participat Ambasadorul E.S. Valeriu Chiveri și consilierul Mariana Roibu. Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor a Republicii Moldova a fost reprezentat de Veaceslav Guțuțu viceministrul dezvoltării regionale și construcțiilor.

În mesajul său **Veaceslav Guțuțu** a prezentat poziția Republicii Moldova privind implementarea SUERD, unele din propunerile noastre fiind incluse în textul Declarației Reuniunii. De asemenea, viceministrul a menționat că principala provocare pentru țara noastră o constituie faptul că statul nostru nu este eligibil pentru majoritatea programelor UE menite să faciliteze și să sprijine punerea în aplicare a SUERD. În acest sens este necesar suportul Comisiei Europene mai cu seamă în ceea ce ține accesul la fonduri. Astfel, oficialul a subliniat necesitatea dezvoltării unor mecanisme speciale de finanțare pentru SUERD elaborate pentru statele non-UE; consolidarea capacităților coordonatorilor naționali și a platformelor naționale de implementare a Strategiei; precum și cooperarea mai eficientă dintre programele de cooperare transfrontalieră și SUERD.

În cadrul Reuniunii, statele membre ale SUERD au avut posibilitatea să-și expună punctul de vedere asupra Strategiei. Astfel, principalele subiecte discutate au fost: experiența și evoluția SUERD, planificarea și coordonarea eficientă a Strategiei, rolul orașelor/regiunilor în procesul de implementare a Strategiei și impulsivitatea cooperării în Regiunea Dunării.

Reprezentanții României, Austriei, Slovaciei, Ungariei și Bulgariei au prezentat informații relevante despre proiectele macro-regionale în curs de implementare, inclusiv ce vizează construcția de poduri între Austria și Slovacia, România și Bulgaria, inițiative în domeniul turismului și culturii, dezvoltării economice, etc.

În concluzii oficialii au convenit că buna cooperare între țările din Regiunea Dunării va accelera punerea în aplicare a Strategiei Europa 2020. Acest lucru se va realiza prin proiecte cu impact major și printr-un schimb continuu de experiență. De asemenea, s-a apreciat că implementarea SUERD are un început promițător, fiind totodată necesar fortificarea rezultatelor obținute după primul an de implementare a Strategiei.

La final miniștrii au convenit că în faza următoare de implementare a SUERD, 2014-2020, Comisia Europeană va sprijini

implementarea Strategiei, iar țările din Regiunea Dunării își vor asuma rolul de lider în aplicarea consolidată a Strategiei. De asemenea, UE va continua susținerea prin intermediul proiectelor și acțiunilor în cadrul programelor privind politica de coeziune și prin utilizarea deplină a altor instrumente relevante ale UE.

Totodată, participanții au propus promovarea comunicării eficiente dintre

structura de conducere a SUERD și părțile interesate (publice și private), prin implicarea actorilor de la nivel regional și local, societatea civilă și sectorul privat, în procesul de implementare a Strategiei. De asemenea, este esențial de a crește gradul de conștientizare și nivelul de informare privitor la potențialul de dezvoltare oferit de SUERD, iar programele relevante și fondurile disponibile să fie utilizate pentru punerea în aplicare a obiectivelor Strategiei. [MDRC](#)

Consultantul Superior în proiectul pilot "Eficiența Energetică", GIZ Kiev s-a întâlnit la Ialoveni cu directorul ADR Centru

Consultantul Superior în proiectul pilot "Eficiența Energetică", GIZ Kiev, Fritz Hohnerlei - arhitect, manager a diferitor proiecte de cercetare în domeniul Eficiența Energetică a Clădirilor în Germania și peste hotare, a vizitat ADR Centru, unde s-a întâlnit cu conducerea agenției.

În cadrul întrevederii s-a discutat despre experiența obținută în cadrul domeniului eficiență energetică și situația proiectelor în implementare din acest domeniu. Fritz Hohnerlei, consultant Superior în proiectul pilot "Eficiența Energetică", GIZ Kiev a relatat despre experiența sa în cadrul proiectelor de eficiență energetică implementate în Ucraina. Totodată, expertul a menționat faptul că este dispus să împărtășească această experiență și în regiunea noastră.

Vizita expertului a fost efectuată în vederea pregătirii setului de documente corelate ulterioarelor lucrări de construcție în cadrul proiectului "Modernizarea Serviciilor Publice Locale în Republica Moldova", datorate fondurilor adiționale acordate de către Ministerul Federal German pentru Cooperare Economică și Dezvoltare (BMZ) și UE, se preconizează efectuarea unei misiuni de asistență în Republica Moldova.

În Regiunea de Dezvoltare Centru este implementat proiectul-pilot [„Îmbunătățirea eficienței energetice a spitalului de la Orhei”](#). Acest proiect este finanțat de Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ) în cadrul proiectului „Modernizarea serviciilor publice locale în Republica Moldova”.

Comunitățile din Șoldănești, Florești și Rezina derulează consultări inter-raionale pe domeniul planificării strategice pentru gestionarea eficientă a deșeurilor

Comunitățile din Șoldănești, Florești și Rezina au dat start procesului de actualizare a Strategiilor raionale de dezvoltare socio-economică (SDSE), pe componenta managementului integrat al deșeurilor solide. Astfel, la 4 octombrie 2011 a avut loc primul atelier de coordonare la nivel inter-raional. Asta pentru a formula o viziune comună pentru crearea unei sistem integrat al

serviciului public de gestionare a deșeurilor. „Problemele abordate în cadrul acestui atelier sunt vitale pentru țara noastră, fiind stringentă necesitatea a asigura accesul la serviciul public de gestionare a deșeurilor. În lipsa unei alternative, suntem în impas la acest capitol și avem nevoie de acest exercițiu de planificare, care sperăm să fie util și altor localități”, susține șeful Direcției Prevenirea poluării și

managementul deșeurilor de la Ministerul Mediului, **Corneliu Mîrza**.

Șefa Secției Statistică regională de la Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor, **Violeta Evtodienco**, a accentuat: „Problema

gestionării deșeurilor este una spre care Fondul Național de Dezvoltare Regională își direcționează intervenția, pentru a oferi soluții durabile cetățenilor, soluții care să fie bazate pe regionalizare. Iată de ce salutăm inițiativa de planificare strategică pentru această micro-regiune.”

Urmează ca grupurile de lucru formate pentru actualizarea Strategiilor pe capitolul managementului deșeurilor solide să lucreze pe document. Pentru a intra în vigoare, e nevoie de aprobareacapitolului respectiv al Strategiei de către Consiliile raionale.

Procesul de actualizare a SDSE este facilitat de către proiectul GIZ „Modernizarea serviciilor publice locale în Republica Moldova” și un grup de consultanți de la Universitatea Humboldt din Germania, Centrul pentru Instruire Avansată în domeniul Dezvoltării Rurale, în parteneriat cu Congresul Autorităților Locale din Moldova (CALM).

Cu același suport din partea GIZ, au fost actualizate componentele pe apă și canalizare din Strategiile raionale de dezvoltare socio-economică ale raioanelor Cahul și Râșcani. Astfel, au fost grupate localitățile pe posibilitățile de conectare la servicii de apă și canalizare, în funcție de accesul la bazine hidrografice și nu neapărat de hotarele administrative. Ulterior, localitățile vor fi asistate la elaborarea documentației tehnice pentru procurare, studiilor de fezabilitate, pentru a atrage mai ușor investiții în domeniu.

Această abordare de regionalizare a serviciilor este una pilot pentru Republica Moldova. Or, cooperarea intercomunitară, pentru prestarea în comun a serviciilor publice, duce la eficientizarea domeniilor de prestare.

Pentru micro-regiunea Șoldănești, Florești și Rezina, va fi implementat un proiect pilot de gestionare a deșeurilor solide, cu sprijinul GIZ. Această inițiativă reprezintă un exemplu de cooperare care depășește hotarele regiunilor de dezvoltare. Astfel, Agențiile de Dezvoltare Regională Centru (raionul Șoldănești și Rezina) și Nord (raionul Florești) vor asigura buna desfășurare a proiectului.

De sistemul comun de management al deșeurilor solide va beneficia populația celor trei raioane, care se cifrează la apr. 200 000 de locuitori. Va fi construit un depozit sanitar la Șoldănești, două centre de reciclare la Șoldănești și Florești și două stații de transfer la Cotiujenii Mari și Florești. La această etapă se pregătește procesul de achiziții pentru procurarea echipamentului necesar.

De asemenea, GIZ sprijină administrațiile publice locale la extinderea și modernizarea serviciilor publice locale pe alte două domenii de referință: eficiența energetică; aprovizionarea cu apă și canalizare. Suportul proiectului GIZ este acordat prin intermediul Agențiilor de Dezvoltare Regională. Totodată, proiectul acordă asistență la programarea și planificarea regională.

Proiectul „Modernizarea serviciilor publice locale în Republica Moldova” este implementat de către Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ) și este sprijinit financiar de către Ministerul German pentru Cooperare Economică și Dezvoltare (BMZ), Agenția Suedeză pentru Dezvoltare și Cooperare

Internațională (Sida) și Ministerul Afacerilor Externe al României

Programul de Granturi (GP-2013): Măsuri de consolidare a încrederii.

Data lansării: 27 Septembrie 2012, ora 16:30 (GMT +2:00)

Termen: 15 Noiembrie 2012, ora 16:00 (GMT +2:00)

Metoda de achiziții publice: Exprimarea de interes

Categorie: Granturi

Programul «Sprijin pentru consolidarea măsurilor de încredere» este finanțat de către Uniunea Europeană și co-finanțat și implementat de Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare în Moldova. Scopul acestui program este de a spori încrederea între Chișinău și Tiraspol, prin implementarea de proiecte în domeniul dezvoltării socio-economice, cu implicarea și participarea activă a organizațiilor societății civile și a comunităților locale.

Programul urmărește, de asemenea, la promovarea dezvoltării societății civile în regiunea transnistreană, precum și consolidarea capacităților organizațiilor neguvernamentale locale pentru a aborda mai eficient necesităților urgente sociale și comunitare.

În scopul de a îndeplini acest obiectiv "Sprijin pentru încrederii Măsuri de constructii» Programul anunță o expresie de interes pentru granturi deschise organizațiilor non-profit înregistrate pe teritoriul Republicii Moldova, inclusiv regiunea transnistreană și ONG-uri ce activează în Moldova. Proiectele aprobate pentru finanțare vor fi puse în aplicare din decembrie 2012 până în noiembrie 2013.

În cadrul exprimare a interesului, proiectele vor fi selectate de-a lungul două fluxuri de finanțare: subvenții pentru organizațiile stabilite (până la 100.000 de dolari) în domeniul mass-media, artele și cultura, cercetare și analiza comună și promovarea valorilor democratice și a subvențiilor mici (de până la 25.000 USD). Candidații pentru subvențiile mici vor avea o flexibilitate considerabilă în identificarea nevoilor reale și prioritățile comunităților lor și vor fi încurajați să prezinte propuneri de consolidare a încrederii promițătoare proiecte.

Termen de depunere a propunerilor: Joi cincisprezecelea noiembrie 2012, ora 16.00.

[GHIDUL SOLICITANTULUI](#) (.pdf)

[ANUNT DE LANSARE](#) (.doc)

[CERERE DE FINANȚARE](#) (.doc)

Mai multe detalii puteti afla [AICI](#)

DESCOPERIM REGIUNEA CENTRU

Beciul turcesc din s. Molesti. Unicat

De mai bine de 200 de ani, în centrul satului Molesti, r-nul Ialoveni, se află un adevărat monument istoric, fiind printre unicele construcții de acest gen din republică. Beciul turcesc a fost contruit aici de către un negustor, pe nume

Nistor, prin anul 1810, secolul XIX având o tehnologie de construcție deosebită.

La începutul secolului XIX, pe teritoriul satului, în prezent, în centrul satului, s-a clădit un beci turcesc, așa numitul beciul lui Nistor, care după spusele bătrânilor din sat a avut o metodă de construcție deosebită. Dacă până atunci beciurile erau mici și construiau relativ simplu, atunci acest beci a fost construit altfel. La început a fost săpat

un arc, pe acest arc s-a clădit lespezi de piatră. Ulterior, arcul a fost acoperit cu pământ. După aceasta, de sub arc s-a scos tot pământul și a rămas beciul din lespezi de piatră în formă rotundă.

Gârliciul beciului numără 18 trepte adâncime. Beciul propriu-zis măsoară în lungime circa 15 metri, 7 în lățime și 3 metri în înălțime. Inițial beciul a fost mai lung, ajungând în actuala curte a unui locuitor a satului, de aceea a fost astupat parțial. Aici, în beci, este săpată o fântână cu apă potabilă.

Păstrându-se în stare foarte bună până-n prezent, beciul ar putea constitui o atracție turistică, pentru pasionații de istorie a meleagurilor moldave și nu numai. Tehnologie sa unică de construcție în face unul practic unic pe meleagurile noastre. În prezent acest beci este folosit cum era folosit și acum 200 sau 100 de ani, pentru păstrarea produselor agricole.

Sursa: <http://molestiialoveni.blogspot.com/2011/08/beci-turcesc-unic-la-molesti.html>

**Acest buletin informativ este elaborat de către Agenția de Dezvoltare Regională
Centru**

Agenția de Dezvoltare Regională Centru este o instituție publică necomercială, creată pentru implementarea obiectivelor de dezvoltare regională.

Agenția își desfășoară activitatea pentru cele 13 raioane cuprinse în Regiunea de Dezvoltare Centru (RDC), și anume: *Anenii Noi, Călărași, Criuleni, Dubăsari, Hîncești, Ialoveni, Nisporeni, Orhei, Rezina, Strășeni, Șoldănești, Telenești, Ungheni.*

Pentru informații suplimentare contactați:

Serviciul de presă al ADR Centru

Responsabil de comunicare: Natalia Cojocar

Tel:/fax: +373268 2 26 92

www.adrcentru.md

e-mail: oficiu.adrc@gmail.com